

Caru Gwenyn
Bee Friendly

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

**MAE GWENYN, GLÖYNNOD BYW A PHRYFED
PEILLIO ERAILL MEWN TRAFFERTH A HYNNY AM
NIFER O RESYMAU.**

**OND Y NEWYDDION DA YW EIN BOD NI'N
GALLU HELPŪ.**

Pe bai gwenyn, gwyfynod neu löynnod byw yn gallu siarad, beth fydden nhw'n gofyn inni amdano? Fwy na thebyg, bydden nhw am inni warchod a gwella'r manau lle mae eu bwyd yn tyfu a'r manau lle y maen nhw'n byw ac yn cysgodi, i beidio â defnyddio cemegau niweidiol ac inni ddweud wrth gymaint o bobl â phosib am y problemau maen nhw'n eu hwynebu – er mwyn i fwy o bobl allu helpu.

Yn 2013, lansiodd Llywodraeth Cymru gynllun gweithredu i warchod pryfed peillio yng Nghymru, o'r enw Cynllun Gweithredu Cymru ar gyfer Pryfed Peillio¹. Cafodd Tasglu o fudiadau ac unigolion ei sefydlu i roi'r cynllun ar waith.

Nod **Caru Gwenyn**, cynllun newydd y Tasglu, yw helpu'n holl bryfed peillio trwy greu gwlad o gymunedau a mudiadau sy'n caru pryfed peillio.

Menter hollol newydd yw **Caru Gwenyn** ar gyfer cymunedau a mudiadau cymunedol, ysgolion, cyrff cyhoeddus, cynghorau tref a chymuned, busnesau, prifysgolion a cholegau, addoldai... a phob math o gyrff a sefydliadau eraill ledled Cymru.

Hyd y gwyddom, dyma'r cynllun cenedlaethol cyntaf o'i fath a'i amcan yw gwneud Cymru'n wlad sy'n caru pryfed peillio.

LLun: © Steven Falk

LLun: Jan Miller at www.7wells.co.uk

AI DIM OND GWENYN SY'N CAEL HELP?

Nage – rydym yn helpu pob pryfedyn sy'n peillio.

Mae pryfed peillio yn cynnwys gwenyn mêl, cacwn/gwenyn bwm a gwenyn unig eraill, rhai picwn/gwenyn meirch, glöynnod byw, gwyfynod a chlêr hofran, a rhai chwilod a chlêr/pryfaid.

Er mai 'Caru Gwenyn' yw enw'r cynllun, rydyn ni am i bobl helpu ein holl bryfed peillio ac nid gwenyn yn unig.

Ymunwch â ni i weithredu 4 prif thema, i greu gwlad o gymunedau a mudiadau sy'n caru pryfed peillio.

Pedwar amcan Caru Gwenyn yw:

- 1. Bwyd** – gwneud yn siŵr bod bwyd ar gyfer pryfed peillio yn eich ardal
- 2. Cartre pum seren** – darparu lleoedd i bryfed peillio fyw ynddyn nhw
- 3. Dim plaladdwyr na chwynladdwyr** – addewid i beidio â defnyddio cemegau sy'n gwneud drwg i bryfed peillio
- 4. Hwyl** – cael y gymuned i gymryd rhan ac esbonio wrth bobl pam eich bod yn helpu pryfed peillio.

REOLAETH GYNALIADWY O ADNODDAU NATURIOL

Mae Datganiad Polisi Adnoddau Naturiol Llywodraeth Cymru yn cydnabod bod pryfed peillio yn prinhaus ac mae hyn yn peryglu ein gallu i gynhyrchu bwyd, pren a ffibr. Mae darparu mwy o seilwaith trefol gwyrdd a mesurau cynefinoedd iseldir gwell yn flaenoriaethau. Mae rheoli mannau gwyrdd a chymryd camau eraill i gefnogi pryfed peillio yn enghraifft ymarferol o Reolaeth Gynaliadwy o Adnoddau Naturiol.

Bydd cymryd camau o dan bedair thema Caru Gwenyn yn darparu nifer o fanteision economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol i gymunedau lleol a hefyd yn cyfrannu at nodau llesiant Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Felly, os hoffech fyw mewn Tref neu Gymuned sy'n **Caru Gwenyn**, neu weithio i Fusnes sy'n Caru Gwenyn neu astudio mewn Ysgol, Prifysgol neu Goleg sy'n Caru Gwenyn, yna darllenwch ymlaen i ddysgu mwy am y cynllun newydd, difyr hwn.

Gyda'n gilydd, gallwn wneud gwahaniaeth go iawn i bryfed peillio Cymru wrth inni weithio at y nod o fod y wlad Caru Pryfed Peillio gynta yn y byd!

“ MAE'R
DYFODOL
YN DIBYNNU
AR YR HYN
A WNEWCH
HEDDIW ”

Mahatma Gandhi

GWEITHREDU NAWR

Gyda chymaint o fudiadau, cyrff, busnesau ac unigolion yn gweithio i warchod a gwella bioamrywiaeth, ecosystemau a natur Cymru a'r byd, dyma gyfle nawr inni wneud newidiadau positif go iawn a thymor hir.

P'un a ydych yn rhan o'r cynllun **Caru Gwenyn**, yn aelod o'r un o lawer o fudiadau sy'n ein cefnogi neu'n unigolyn sy'n poeni am y ddaear, ystyriwch beth allwch chi ei wneud i greu byd sy ychydig bach yn wyrddach – darllenwch Ganllaw Gweithredu **Caru Gwenyn** ar wefan Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru².

Llun: © Laura Curry

